

El monestir de sant Feliu de Guíxols.

Sant Feliu i el monestir ressuscitat

En aquest número que parla tan extensament d'exclaustracions i de desamortitzacions, no hi pot faltar una referència a la nova vida que es prepara per a un dels més famosos ex-convents de les comarques gironines: l'antic monestir benedictí de Sant Feliu de Guíxols.

Quan es va produir la desamortització dels béns eclesiàstics, l'abadia va incorporar-se al patrimoni civil de la ciutat i va ser, successivament o simultàniament, caserna, habitatge de guàrdies municipals, oficina de carrabiners, magatzem, presó, refugi, terrabastall, rectoria, museu... Ara, després de cent cinquanta anys de romandre desaprofitat o mal aprofitat, sembla arribada l'hora de la seva resurrecció. A primers de febrer de l'any vinent començaran les obres de restauració i remodelatge amb un import de setanta milions de pessetes, finançat per la Diputació de Girona mitjançant un préstec de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge. Un cop enllestida aquesta fase, per la primavera de 1987, podrà començar la segona part de l'obra, amb

un pressupost de dos-cents deu milions de pessetes, finançat íntegrament per la Generalitat, segons acord de la Comissió gestora del Patronat del Monestir.

Ha sorgit, doncs, com diu l'alcalde de Sant Feliu, Josep Vicente, un impuls cap amunt en la trajectòria del monestir: "El vells murs que aixoplugaren savieses, poder, plets, intrigues i decadència hostatjaran i protagonitzaran llibertat, civilitat i relació. Una biografia que comença el segle X i que el XX semblava tancada i destruïda, ara, en aquest final de segle, es revifa i donarà molt de si en el XXI".

L'edifici recuperat, en efecte, es trobarà en condicions de ser utilitzat per les institucions ciutadanes (Arxiu, Biblioteca, Museu) i per les universitàries, segons un pacte establert amb l'Autònoma de Bellaterra que contempla la possibilitat i la voluntat d'entretindre les activitats docents amb les cíviques. Un horitzó ple de projectes i d'il·lusions que l'alcalde resumeix així: "Sant Feliu s'ennoblirà en recuperar allò que essent seu se li perdia, compartint-ho alhora amb un servei a la cultura dels homes".

EMILI CASAS

Interior d'una fàbrica de ceràmica de la Bisbal, l'any 1947.

Emili Casas, fotògraf de la història

Aquesta és una història amb un final feliç. Emili Casas i Masbernat neix al Pont Major de Girona l'any 1879: el seu pare és un encarregat de la fàbrica de licors de can Regàs. L'any 1892, la família Casas se'n va a la Bisbal d'Empordà a posar en marxa una petita empresa d'elaboració i comercialització de licors. Sis anys més tard, les dificultats sorgides obliguen al tancament del negoci i la família es trasllada a Barcelona. Però l'Emili, als seus dinou anys, es queda a la Bisbal. Treballa de taper i després de terrissaire fins que, als vint-i-set anys, obre un estudi fotogràfic i es converteix en l'únic professional de la fotografia establert a la població. Casas és també dibuixant, pintor, escriptor, i cartellista, però per damunt de tot té la vocació de fotògraf i roman així fins a la mort, esdevingut —tal com diu Josep Matas— "el fotògraf per excel·lència de la Bisbal del primer terç del nostre segle".

Aquesta història té un final feliç el dia 2 de febrer de 1983, quan Enric Casas i Coll fa donació a l'Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'un fons corresponent a les activitats professionals i artístiques del seu pare: escultures, dibuixos, figures de pessebre, cartells, catàlegs, publicacions de l'època... i 12.500 negatius de fotografies, a més d'un miler d'imatges ja posi-

tivades. Imatges evocadores, sovint corprenedores, que recullen l'atmosfera i reflecteixen l'esperit d'un passat riquíssim, ple de suggestions i també de llicons; veritables retalls d'història que s'han mantingut vius gràcies a la perícia, l'oportunitat i la gràcia d'un fotògraf sensible i expert.

Amb aquestes fotografies s'ha pogut muntar al Castell de la Bisbal l'extraordinària exposició *Emili Casas, fotògraf*, i s'ha pogut editar el llibre-àlbum que farà assequible a tothom i per sempre la fabulosa documentació aplegada en blocs temàtics ben definits: El treball; el mercat, les fires, el comerç; els esdeveniments, les festes, l'oci; les institucions, les associacions, els grups; l'urbanisme, l'arquitectura, l'art.

El fill d'Emili Casas, l'Arxiver i l'Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal han dut a terme una acció mòdica per la salvació i la recuperació d'una parcel·la valuosíssima del patrimoni ciutadà. I diuen que tot plegat ha ajudat a desvetllar l'interès dels bisbalencs per la tasca cívica de fornir el seu arxiu i el seu futur museu. La història que tenia un final feliç s'haurà convertit, així, en una història exemplar.